

Notitie / Memo

HaskoningDHV Nederland B.V.
Transport & Planning

Aan: Belangenvereniging Eeuwigelaan e.o., Bergen
Van: ir. J.A.M. van Dijk
Datum: 4 april 2018
Kopie:
Ons kenmerk: T&PBF8545-102-100N001F0.1
Classificatie: Projectgerelateerd

Onderwerp: Analyse noodzaak tweede fietspad Eeuwigelaan, Bergen

1. Aanleiding

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Bergen heeft het plan opgevat een tweede fietspad aan te leggen langs de Eeuwigelaan in Bergen. Dit pad zou moeten worden aangelegd aan de zuidzijde van de laan. In de huidige situatie is sprake van een tweerichtingenfietspad aan de noordzijde van de laan, terwijl aan de zuidzijde een voet/ruiterpad is gelegen.

De Belangenvereniging Eeuwigelaan e.o. heeft bezwaren tegen de aanleg van dat fietspad, aangezien dan het voet/ruiterpad zou moeten verdwijnen en er voor deze doelgroep geen voorzieningen meer overblijven.

Daarom heeft de Belangenvereniging HaskoningDHV Nederland BV opdracht verleend om de noodzaak van dit tweede fietspad te onderzoeken en zo nodig eventuele alternatieven aan te dragen.

In het volgende gaan wij in op de huidige situatie, de eventuele noodzaak van een tweede fietspad en de mogelijke alternatieven.

2. Analyse huidige situatie afwikkeling fietsverkeer

▪ Waargenomen aantal fietsers.

De gemeente Bergen heeft in 2015 tellingen van het aantal fietsers uitgevoerd.

Daaruit blijkt, dat er een gemiddelde piekintensiteit op weekdays optreedt van 81 fietsers; in het weekend bedraagt dit aantal 94. Genoemde cijfers zijn voor twee richtingen samen.

Het zal duidelijk zijn dat zo'n gemiddelde weinig zegt over de fietsintensiteit op een drukke dag in de zomerperiode. Het weekdaggemiddelde in de drukste week van het jaar, week 32, bedraagt 1.770 fietsers. Op de drukste dag zijn 2.300 fietsers geteld; in het drukste uur bedraagt het aantal fietsers 320. Hoe laat dit drukste uur zich voordoet, is niet aangegeven. Ook is de verdeling naar richting niet aangegeven.

▪ Constateringen ten aanzien van het aantal fietsers.

De gemeente geeft wel aan dat, zoals te verwachten, de richting strand 's ochtends drukker is, en richting dorp 's middags.

Maar er zijn geen gegevens bekend gemaakt over de intensiteit per richting tijdens de piek. De gemeente geeft slechts intensiteiten per richting op een weekday.

Hoeveel ontmoetingen zich dus tussen fietsers voordoet, is niet bekend; evenmin hoeveel passages optreden. Juist dit is een essentieel punt, aangezien het aantal passeringen en ontmoetingen de mate van conflict tussen fietsers bepaalt.

Daarbij dient opgemerkt te worden, dat bij de berekening van de gewenste maatvoering van het fietspad niet moet worden uitgegaan van piekmomenten in het gebruik, maar van de intensiteit die in 80% van de gevallen niet wordt overschreden (dit is een arbitraire maat).

- **Maatvoering fietspad**

Het bestaande tweerichtingsfietspad langs de Eeuwigelaan is 2.50 m breed.

Figuur 1: Bestaand fietspad ter hoogte van het Jachtpad (bron: Cyclomedia)

De wettelijke maximumbreedte van een fiets bedraagt 0.75 m. Daarbij moet er rekening mee worden gehouden dat een fietser vanwege zijn onbalans enigszins zigzaggend fietst; dit noemt men vetergang. De vetergang is met name afhankelijk van de leeftijd van de fietser, zijn ervaring als fietser, zijn rijsnelheid, vlakheid van/verstoringen in het wegdek en van de weersomstandigheden (zijwind). Algemeen aanvaard is dat met een vetergang van 0.25 m moet worden gerekend, ergo per fietser in één richting is 1.00 m noodzakelijk.

Voor een fietspad in twee richtingen is het daarom gewenst een breedte van ten minste 2.00 m te hanteren¹. Daarnaast moet rekening worden gehouden met obstakelvrees van de fietser: daarvoor wordt een zogenaamde schuwafstand van 0.25 m ten opzichte van de rand van het fietspad aangehouden en ook tussen twee elkaar tegemoetkomende fietsers: daarmee wordt de minimummaat voor een tweerichtingsfietspad zonder verhoogde opsluit/trottoirbanden 2.50 m.

Dit is juist de breedte van het tweerichtingsfietspad langs de Eeuwigelaan. Hier is inderdaad sprake van het ontbreken van een opsluitband.

- **Zo nodig speed pedelecs op de rijbaan**

Zoals vastgesteld voldoet het fietspad langs de Eeuwigelaan aan de minimummaat voor een fietspad met fietsers in twee richtingen.

Indien men het wenselijk acht uit te gaan van een ruimere maat vanwege het snelheidsverschil tussen fietsers en speed pedelecs, dan ligt het in dit geval voor de hand deze categorie weggebruikers, evenals de bromfietzers naar de rijbaan van het autoverkeer te verwijzen in plaats van verbreding van het fietspad; dit gebeurt elders al op vele plaatsen.

¹ In theorie is 2.00 m voldoende, wanneer men ervan uit gaat dat de totale vetergang van de fietser slechts 0.25 m is en er dus bij tegenliggers of passeren scherp gestuurd wordt

Overigens is niet bekend, hoeveel speed pedelecs er voorkomen op het bestaande fietspad van de Eeuwigelaan.

▪ **Tussenconclusie**

Gelet op bovenstaande overwegingen mogen wij concluderen, dat het fietspad langs de Eeuwigelaan voldoet aan de minimumeisen voor een tweerichtingenfietspad.

3. Eventuele aanleg van tweede fietspad ten koste van het bestaande voet/ruiterpad aan de zuidzijde van de Eeuwigelaan

Het gemeentebestuur overweegt om op de plek van het huidige voet/ruiterpad aan de zuidzijde van de Eeuwigelaan een tweede fietspad aan te leggen.

Voetgangers (en ruiters), aldus het gemeentebestuur, kunnen dan gebruik maken van het fietspad. Naar onze mening is dit een volstrekt af te wijzen “oplossing”, aangezien de menging van voetgangers en (brom)fietsers met stevige snelheidsverschillen tot absoluut onveilige situaties op dit pad zal leiden bij het passeren van voetgangers door (brom)fietsers en speed pedelecs. Een extra veiligheidsaspect daarbij is dat men E-bikes en speed pedelecs niet hoort aankomen.

De aanleg van dit tweede fietspad moet daarom alleen al uit oogpunt van veiligheid absoluut worden afgewezen.

4. Alternatief tweede fietspad via Buerweg-Mosselenbuurt-Roodeweg

Mocht de gemeente ondanks dat dit niet echt nodig is, toch een tweede fietspad willen realiseren, dan is er een reële mogelijkheid dit pad via de route Buerweg-Mosselenbuurt-Roodeweg te realiseren.

Figuur 2: Mogelijke route tweede fietspad via Buerweg-Roodeweg

Deze route is gezien het karakter van de wegen zonder meer geschikt als fietsroute. Uit oogpunt van comfort is het dan wenselijk de route van (rood) asfalt te voorzien en duidelijk als fietsroute aan te duiden. Ook de realisatie van een bruggetje van Mosselenbuurt naar Eeuwigelaan/Roodeweg is noodzakelijk, terwijl een goede verlichting langs de volledige route eveneens gewenst is.

Gelet op dit karakter zou de route dan als fietsstraat kunnen worden aangeduid: in zo'n straat is de auto te gast. Bij de kruisingen met andere wegen heeft het de voorkeur de fietsroute voorrang te geven en de kruising als plateau uit te voeren om de situatie te benadrukken.

Bovendien kan de fietser vanaf de Mosselenbuurt via de Sluislaan op een directe wijze de rest van de bebouwde kom bereiken: aldus ontstaat een alternatieve fietsroute van/naar de bebouwde kom van Bergen.

Gezien de bereikbaarheid van de Eeuwigelaan voor fietsers achten wij het gewenst, ook bij aanleg van dit tweede fietspad via de Buerweg-Roodeweg, het fietspad aan de noordzijde van de Eeuwigelaan toch als tweerichtingenfietspad in stand te houden.

Op deze manier heeft de fietser een alternatief: hij kan gebruik maken van de Eeuwigelaan en hij kan via de Buerweg-Roodeweg.

5. Slotconclusie

5.1 De Eeuwigelaan is op dit moment aan de noordzijde voorzien van een fietspad voor tweerichtingsverkeer van zo'n 2.50 m breed. Bromfietzers moeten gebruik maken van de rijbaan. Gezien de doorsnee optredende fietsintensiteiten voldoet het fietspad aan de daaraan te stellen minimumeisen.

5.2 De gemeente staat de aanleg van een tweede fietspad aan de zuidzijde van de Eeuwigelaan voor, waarbij het bestaande voet/ruiterpad zal verdwijnen. Wij willen deze "oplossing" uit oogpunt van veiligheid voor de voetganger ten zeerste afwijzen.

5.3 Wil men toch een tweede fietsroute realiseren, dan is de route Buerweg-Mosselenbuurt-Roodeweg een reëel alternatief; Wel heeft het dan de voorkeur deze route als fietsroute in te richten met voorrang voor de fietser: idealiter wordt dit dan een fietsstraat.